

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Évesz évre 16 kor. Fél évre 8 kor.
Negyed évre 4 kor.

Leikések, tanítók, községi jegyzők 12 kor. onként
kapják a lapot.

Egyes szám ára 16 fillér.

Előfizetési szerződés és lapfajlagdonos

Munkácsy J. Matkovich J. 454. sz. Munkácsy J.

Munkácsy J. Matkovich J. 454. sz. Munkácsy J.

Munkácsy J. Matkovich J. 454. sz. Munkácsy J.

Munkácsy J. Matkovich J. 454. sz. Munkácsy J.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.

Telefon: 174.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok
az utcán is árusíthatnak.

Lapunk mult csütörtöki száma a keddi napra esett újév folytán, nyomdai okokból nem jelenhetett meg.

Jobbra-balra.

Már egyszer (vagy talán többször is?) elmondtuk azt a mulatságos esetet, amikor néhai Tisza Kálmán a véderőjavaslatok miatt az utcán egy inasgyerek megdobta; s amikor a miniszterelnök ezért szemrehányást tett a képviselőházban az ellenzéknek, hogy ilyen eszközökhöz folyamodik, az felbuzdulva követelte, mondja meg Tisza, kit gyanúsít az inas felbélésével. Mivel pedig Tisza hallgatott, néhai Károlyi Gábor gróf közbekiáltott:

— Mit lármáztok? Tisza maga bérelte fel a gyereket!

Ez egy jó vicc volt. Most azonban megint alighanem valóság, hogy Wekerle maga rendelte meg az osztrák lapoknak alakítandó kormánypártja programja elleni támadását, hogy indokoltá tegye, amit ugyanis előre tudott: a katonai vívmányok lehetetlenségét. S hogy elhárítsa magáról a gyanút, a kormánypárti lapok a munkapártot vádolják meg az osztrák sajtótámadásban való részességgel.

Post festa.

Száraz ágon, hallgató ajakkal ültenek otthonukban 1918. ujesztendő napján a magyar politika vezérégyéniségei. Néma volt az ajkuk; nem hőmpolygott ki azon tetszetős frázisokkal teli program, nem tettek jövőre szóló nyilatkozatokat. Nem tettek, mert nem tudtak, nem akartak, nem mertek. Egyfelől a politikai tapintat és jó izlés tartotta vissza őket, mint a munkapárton, másfelől, a kormányt támogató koalíciós pártoknál a saját sorsukban való bizonytalanság érzése, a saját maguk iránt való bizalmatlanság inté csendre őket.

És szinte jobb volt így. Elég volt már ennek a szegény országnak a szónoklatokból, ideje volna már, hogy a tettek korszaka következzen.

Jaj, de ki legyen az, aki cselekedjék? És ha volna is, aki cselekedjék, vajon tudja-e, hogy mit cselekedjék? Nem, de valóban nem tudják, hogy mit cselekedzenek.

Még a legalattomosabb, legraffináltabb Andrassy Gyula sem tudja. Állítjuk, hogy még ez a sötétben dolgozó, céltudatosságában elbizakodott

politikus sem hitte és tremelte, hogy Tisza István ellen szőtt intrikája abba a veszedelmes örvénybe fogja őt és politikai büntársait sodorni, amelybe az általuk felidézett demokrácia rohán árja taszította őket. Halljuk a vészkiáltását, amelyet az újév beszéd helyett pártja vezetésének küldött sürgönyében hallat, de eltompítják azt a morajló hullámok, amelyekkel szembe uszni már nemcsak ereje, de bátorsága sincs.

Igen, az orosz forradalomból átplántált szent demokrácia teljes felforgatással fenyeget nálunk is. S ha még csak azokat sujtaná, akik örvő hatalmi érdekből, az osztrákokkal való paktálással reánk zúdították ezt a veszedelmet, — nem aggódnánk miatta. De az egész nemzet élete ellen tör a dicsőített „világáramlat” és nincs egyetlen erő kéz, amely megfékezne, amely gátat vetne neki!

Ki az? Apponyi? Vagy Wekerle? Ezek épp úgy kénytelenek uszni az árral, mint Andrassy és épp oly tehetetlenek, mint ő. Egyetlen politikai vezérégyéniség van, aki ma valóban öntudatosan cselekszik s aki nem csatlódott, mert előre látta ami bekövetkezett, sőt várta azt, s ez Vázsonyi Vilmos. Egy világ választja el őt amazok politikai elveitől, de vajjon miért ne akasztotta volna a szekere rudját amazok hintójához, ha célhoz gördítették? Sőt — akarva nem akarva — ráadásul még a demokrácia trójai falóvát is házukba vonsozlják. És ennek a veszedelmes embernek annyival könnyebb, mert *reá vannak utalva*; s mert akadt egy megbomlott idegzetű magyar mágus, aki nagy vagyonában rejlő tekintélyével nemcsak támogatja őt, hanem még versenyre is kelt vele.

Bizony ilyen viszonyok között és kilátások mellett, jobb, ha hallgatnak ujesztendőkör. Sőt a távirati írka-fírka is felesleges, mert ugyanis hiába való. Előbb kellett volna meggondolni a dolgot, mielőtt a demokrácia véreibeinek láncait rút személyi gyűlölségből leoldották, most már ők gyenge legények ahhoz, hogy egy „osztályharc”-cal, egy „forradalom”-mal szembe nézzenek.

— Tarde post festa cantare! — mondta az olasz a békának, amikor nyuzta s az sikoltozott. Későn van ünnepek után énekelni. Kivált olyan hamis hangokon, amilyenek a koalíciós vezérek rosszhiszeműleg, immár csupa

kényszerűségből még most is trillálnak.

Majd a torkukra forrasztják, csak nőjön meg a szarya annak a demokráciának!

Politikai hírek.

— Szász Károly újév üdvözlése. A nemzeti munkapárt újév alkalmából megleghangú sürgönyben üdvözölte dr. Szász Károly v. b. t. tanácsos, képviselőházi elnököt. A távirat így szól:

— Nagyméltóságod kifejezett óhajának engedeve, kénytelenek voltunk elállani szándékunktól, hogy a mai napon jókívánságainkkal személyesen keressük fel Nagyméltóságodat s így ez utón óhajtjuk biztosítani Nagyméltóságodat őszinte nagyrabecsülésünk-ről és arról, hogy hazaftal megnyugvással látjuk a Ház tárgyalásainak pártatlan vezetését Nagyméltóságodnak ez irányban teljes tiszteket nyújtó avatott kezébe letéve.

A képviselőház elnöke válaszában többek között ezeket írta a munkapárt alelnökének:

— A párt nevében hangsúlyozottan említeni méltóztatik, hogy a képviselőház tárgyalásainak pártatlan vezetése iránt az én elnökségem megnyugtató biztosítékot nyújt. Méltóztatás meggyőződve lenni, hogy ez a kijelentés őszinte örömmel tölti el és megerősít engem abbéli törekvésemben, hogy ezt a pártatlanságot továbbra is megőrizsem s elnöki működésemben szentül is mindig vezércsillagként kövessem; nemcsak legelőször köteletségemnek töve ezzel eleget, de megnyugvást szerezve magamnak tetteim legszigorabb bíróját: saját lelkiismeretemet előtt is.

Nemcsak a munkapárt, hanem az egész magyar nemzet megnyugvással tekinthet a képviselőház illusztris, a puritánságig pártatlan elnökének működésére, amiért és még sok egyéb jeles tulajdonaiért büszkéik is vagyunk reá mi, veszprémmegyeiek. És büszke lehet reá Veszprémmegye enyingi kerülete, amelynek Szász Károly szeretve tisztelt diszes képviselője.

— Antal Géza s a feministák. Dr. Antal Géza, Pápa városának nagyképességű, jeles képviselője is részt vett a mult hó 26-án Pápán megtartott feminista előadáson. Sőt az első szó az övé volt, amennyiben ő üdvözölte a felolvasót, Güllöck Vilma fővárosi tanárnőt, a Feministák Egyesületének elnökét. Amikor pedig az megállította ügyesen összeállított, de perge — szokás szerint — igazságtalanságokban és ellentmondásokban bővelkedő beszédét, dr. Antal Géza éles elmével mutatott reá annak tévedéseire. Megcáfolta a felolvasónak azt a kijelenté-

sét, hogy a háború teljesen a férfiak bűne és reámutató, hogy Angliában a szűfrazsettek agítottak legelőnkebben a háború mellett. Nem osztja a felolvasó abeli nézetét sem, hogy a nők a családban önálló keresők legyenek; ellenkezőleg inkább arra kell törekednünk, hogy a férfi kereseti viszonyainak megjavítása által a nő az Istentől neki rendelt legszentebb élethivatást, a családanya szerepét zavartalanul tölthesse be. Végül kijelentette, hogy nem helyeselné, ha minden nő szavazati jogot nyerne, hanem azt korlátozni kellene csupán a családfenntartó nőkre s olyanokra, akik bármi okból nem mehettek férjhez. — A disztíngvált modorban tett megjegyzések igazságával szemben a feminista előadó igyekezett álláspontját megvédelmezni, azonban — dacára, hogy előkelő előnyközsége volt (vagy tán éppen ezért?) — nem sikerült neki. Csupán a Pápai Lapok állítja ezt, mondván, hogy Antal Géza „nem nagy sikerrel” cáfolta egyik-másik tételét Glücklich Vilmának, akinek „könnyű volt” megvédenie a maga igazát. Laptársunknak ez az állítása azonban, a vitázó felszólalások ösmerete mellett, nem egyéb rosszhiszemű ferdtetésnél.

— **Politikai újév.** Az idén a politikában elmaradtak a szokásos újévi üdvözlések, helyettük az egyes politikai pártok táviratban fejezték ki jókívánságaikat vezető férfiainak és ezek ugyanily módon válaszoltak. A munkapárt megleghangú sürgönyére gróf Tisza István azt válaszolta, hogy meggyőződése szerint a hazának ma nagyobb szüksége van a pártra, mint valaha. — Érdekes gróf Andrássy Gyulának az alkotmánypárt üdvözlésére küldött sürgönyválasza, amelyben az őszinteség küzd a hamis érzelmekkel.

— A tömegek politikai befolyásának — ugymond — meg kell nőni, mert titáni küzdelemünkben az erők zömét ők adják. De ne az osztályharc és osztálygyűlölet, ne a forradalom gondolata vegyen rajtunk erőt, hanem az osztályok harmonizálása van szükség. Újjászüléstünknek épp oly előfeltétele a rend és törvényesség, mint a szabadság, szociális szellem. Léitünket nem egy osztály mentette meg, azt csak a nemzeti élet összes tényezőinek vállvetett munkája tartotta fenn. Ennek a politikai gondolatnak a szülőtte a választójogi reform, amely ugyan gyökeres változást okoz a politikai hatalmi viszonyok terén, de nem akar lehetetlen helyzetet teremteni azok számára, akik eddig politikai monopóliummal bírtak. — A külpolitikai kérdésről szólva kijelenti Andrássy, hogy semmi külső beavatkozást belligyeinkbe el nem fogadhatunk, a magyar egységes politikai nemzet koncepciójához mereven ragaszkodnunk kell. — Mindez pedig szól Andrássy kedves elváratainak, a szociáldemokratáknak. Azonban hát fakra borsó.

Pártalakítás.

Ebben fáradozik Wekerle Sándor miniszterelnök és sokkal inkább hisz annak megvalósulásában, mint amennyi lehetőség van rá. Már a király elé is terjesztette az új párt programját, állítólag őfelsége már hozzá is járult, de, hogy Wekerle maga ismeri-e már azt? — abban támasok vagyunk.

Miért kell az új párt Wekerlénak? Azért, mert ő is elkötelezte magát a radikális blokknak, s nem valószínű, hogy az új választójogi törvényen már többet legyen képes enyhíteni, mint amennyit — a király kívánságára — elkészítője, Vázsonyi Vilmos

enyhített. Mivel pedig fél, hogy a munkapárt nem szavazza meg a javaslatot, a képviselőház felszólítását és új képviselőválasztások kiírását forgatja a fejében.

Igen ám, de hogyan merjen a választásokba bele menni olyan különböző elvekkel, helyesebben: elvtelenségekkel rendelkező pártokkal, aminők a kormányt támogató koalíciós pártok? Hiszen ezeknek legfőbb törekvésük a hatalmi érdekek kielégítése, hogy minél több főispán, államtitkár, miniszter kerüljön ki a soraikból. Ezen veszekedtek mingyárt a nyáron történt hatalomrajutásukkor és ezen kapnak hajba minden egyes időközi képviselőválasztáson. Ha ezekkel a tülekedő pártokkal megy bele egy követválasztásba, megeshetik, hogy az egymással való vörösnagyúsdúknak az lesz a vége, hogy a munkapárt még nagyobb többségben jut be az országgyűlésbe, mint amilyen most rendelkezik s akkor fuccs nemcsak a választólognak, de az egész kormánynak is. Tehát egységes pártkeretbe akarja szorítani a divergáló elemeket s ez esetben a szerényes ambíciókat alá kellene rendelniük a pártfegyelemnek.

Csakhogy a koalíciós pártoknak is van ám magukhoz való eszük! Állának a szítán és nem akaródznak kötélnék válni. S mivel éppenséggel nem szándékoznak lemondani az egyes tagjaik érvényesüléséről (hiszen ezért küzdöttek szegények a kormányrajutásért!), pártjuk önállóságát sem óhajtják feláldozni.

Az alkotmánypárt, élén Andrássyval, leginkább hajlandó az egyesülésre, mert az a remény kecsegteti, hogy az új pártban az övék lesz a vezető szerep. A demokraták és Vázsonyi szintén csatlakoznak és csak mosolyogva szemlélik Wekerle erőlködését. Ezek jól tudják, hogy nélkülük nem élhet a kormány. Nem így azonban Apponyiék, Károlyiék és a néppárt! Ezek felük legjobban a befolyásukat és ürgyét keresnek a kibuvóra.

Az öreg Apponyi, aki mindig olyan szépen meg tudja indokolni, ha álláspontot változtat, saját személyét illetőleg hajlandó belemenni az egyesülésbe. Hiszen ő már miniszter és őt politikai multjánál fogva sem lehet mellőzni. A pártja egy része azonban még a választójogi törvénnyel sincs megelégedve, ezek tehát nemzeti követelményeket állítanak az egyesülés feltételül. És pedig — mivel a kiegyezésről bőcs dolog hallgatni — katonai vívmányokat. Károlyi Mihályék ellenben azt hirdetik, hogy addig semmiféle katonai és nemzeti vívmány nem kell, amíg nincs meg a legradikálisabb választójog. A néppárt viszont megint nincs megelégedve Vázsonyi választójogi javaslatával, tehát nem akarja magát elkötelezni.

A dolgok ilyen állása mellett persze Wekerle nem tudja, hogy tulajdonképpen milyen programot is adjon az új pártnak. Szerepe minden párt igényét kielégíteni, meg a munkapártból is szeretne egy részt elcsalogatni, viszont számolnia kell Béccsel is.

E fölötti töprengése közben érte aztán most Wekerlét az osztrák lapok támadása. Egyhangulag tiltakoznak ezek a magyar hadseregnek, mint nemzeti vívmánynak az új párt programjába leendő felvétele ellen, amely a parlamenti kisebbségnek csak úgyis egy olyan csoportját akarják kielégíteni (Apponyipárt), amely a perszoni unio híve s így megtagadja a monarchiát.

Persze vitéz koalíciók erre a nem várt osztrák kirohanásra rögtön takarodót fuvatnak és ahhoz az őket annyira jellemző csunya manőverhez folyamodnak, hogy ezt is, mint minden sikertelenségüket, a munkapártra akarják kenni. Azt írják a lapjaik, hogy a munkapárt rendelte meg ellenük az osztrák sajtótámadásokat.

No hát ez gonosz rágalom! A munkapárt és vezére nem olyan silányak mint ők, nem ütik személyes hatalmi politikát, mint ők és nem mennek Bécsbe segítségért, amint ők tették a nyáron, amikor Tiszát osztrák kőrök támogatásával buktatták meg. Sőt — boldogult Bánffy Dezső szavai szerint — olyan

„bután becsületes” a munkapárt, hogy eltűri a koalíció minden komisszáját, főispánját, miniszterei visszahúzásait, a helyett, hogy mingyárt hatalomra jutása után az egész alkudozó, tülekedő, népbolondító társaságot elkergette volna, amihez volt módja, mert többségben van.

És annyiival hitványabb a koalíciónak ez a rágalma, mert hiszen Tisza István miniszterelnök korában már tárgyalat Bécsben a katonai vívmányok érdekében, e szerint tehát Wekerle csak az ő nyomdokain halad, amikor ugyanezt követeli. S ha olyan alakoskodó, érdekből köpönyegforgató nem is volt a munkapárt soha, mint a koalíció, azért az osztrák lapoknak a magyar hadsereg megvalósítása ellen való állásfoglalását nemcsak jogosulatlannak, hanem otrombának és visszautasítandónak is minősíti.

Hirek.

— **Újévi üdvözlések.** Újév napján vármegyénk notabilitásainál is számosan tisztelegtek. Legtöbben keresték fel jókívánságaikkal a vármegye első dignitáriusát, dr. Raimprecht Antal főispánt, ami nem csupán a díszes méltóságnak, hanem és inkább az osztályon tiszteletnek és rokonszenvnek örvendő kedves uriembernek szólt. A veszprémi honvéd állomás tisztikara nevében Nagy László alezredes, állomásparancsnok üdvözölte őt, aki elismeréssel nyilatkozott arról a jó viszonyról, amelyet az állomásparancsnok a tisztikar s a vármegye közönsége között meghonosított. A vármegye tisztikarát dr. Bibó Károly alispán vezette a főispán elé, akit szeretettel üdvözölt és kiemelte azokat a kiváló szolgálatait, amelyeket a főispán az egész vármegye és a tisztvélő kar érdekében tett. Kérte továbbra is a jóakaratu támogatást és biztositotta a főispánt, hogy mindenkor szeretettel fognak melléje sorakozni. Üdvözölték még a főispánt a város képviselőtársaságának tanácsa élén dr. Komjáthy László polgármester, a törvényszék nevében Juszaszék János kir. törvényszéki elnök, a járási bíróság képviselőtársaságának elnöke, a pénzügyigazgatóság képviselőtársaságának elnöke, Horváth János kir. tanácsos pénzügyigazgató, a Közgazdasági Bank igazgatója és számosan a székváros és vármegye előkelőségei közül. — Ugyancsak számosan fejezték ki jókívánságukat dr. Rott Nándor megyéspüspók és a káptalan tagjai előtt, a Városi Párt pedig elnökét, dr. Óvári Ferenc orsz. képviselőt üdvözölte. Az egyes hivatalok tisztvélői is tisztelegtek hivatalfőnökeikkel úgy Veszprémben, mint Pápán és a megye többi nagyközségeiben. — Pápán gróf Esterházy Jenő és nővére Mária Anna grófnő előtt fejezték ki számosan szerencsevívataikat, ugyancsak dr. Antal Géza orsz. képviselőt is sokan keresték fel üdvözlésteikkel.

— **Katonai kitüntetések.** A király adományozta a Ferenc József-rend lovagkeresztjét a hadidíszítménnyel: csicséri Orosz Árpád m. kir. 31. népf. parancsnokságbeli alezredesnek; a signum laudis a kardokkal: dr. Ringbauer Ferenc a 41. h. t. tarackezrednél beosztott 7. h. t. á. ezredbeli tart. hadnagynak; ugyanazt ufólag: Forbáth Jenő 7. h. t. á. ezrednél beosztott tart. hadnagynak; a 3. o. kat. érdemkeresztet a hadiképtitménnyel és kardokkal: Kronstein Béla 41. nehéz h. táb. tüzérezredbeli és Pufnik Ferenc 7. h. t. á. ezrednél beosztott tart. főhadnagynak.

— **Karácsonyi ünnepélyek.** Őszintén sajnáljuk, hogy csak most, amikor szerkesztőnk kéthetes betegsége miatt felkelt és lábadozik, van módunkban arról az igazán lélekemelő karácsonyi ünnepélyről tudomást szereznünk, amely december 23-án Pápateszren lefolyt s amely fölött — habár elkécsesedünk is hírt róla — hallgatással nem térhetünk napirendre. Gróf Jankovich-Bécsán Endrénak, a gichathalmi-földesur, fenkölti lelki jótekonyságáról közismert neje rendezte azt az általa

alapított és fenntartott hadiárvaház apró gyámoltjai részére s részt vett azon dr. *Rainprecht Antal*, vármegyénk szépért-jóért lelkesedő főispánja is. A nemesszívú urinó több, mint ezer különböző ajándék tárgyat osztott szét a gyönyörű karácsonyfát örömtől ragyogó arccal körülálló 3—4 éves csöppsegek között, akik kicsiny szívük hálája jeléül énekeltek és verseket mondtak szeretett „Janka néni”-üknek. Amire pedig még a zsenge gyermekek nem voltak képesek, az érzelmeik mélységét *Gerstner Ignác* pápateszéri plébános tolmácsolta megható köszönet beszédében. Ugyanezt cselekedte utána dr. *Rainprecht Antal* főispán is, aki rövid de magasztos szavakban azt fejtette ki, hogy a nemesszívú grófné jótekonyságával nemcsak a kisdudeket gyámolítja, hanem az egész magyar nemzetet erősíti s ezért mint főispán fejezte ki neki köszönetét.

Ugyanitt emléjtük meg, hogy a katonai kórházak karácsonya úgy Veszprémben, mint Pápán a szokott szép keretben folyt le. Veszprémben dec. 24-én a szemináriumban volt az ünnepség, amelyen megjelent dr. *Rainprecht Antal* főispán és dr. *Rott Nándor* megyéspüspök is, az ünnep jelentőségét pedig dr. *Vegele Lajos* szentszéki ülnök méltatva, emelkedett beszédében. Pápán a kastélyban a magas szőlőlelkű *Esterházy Mária Anna* grófnő rendezett karácsonyi ünnepet, amelynek fennem szárnyaló szónoka maga a várúr: gróf *Esterházy Jenő* volt. A pápai vöröskereszt kórházban pedig *Gyuritz Ferenc* nyug. ev. püspök mondott gyönyörű beszédet. A többi pápai hadikórházakban is külön-külön ünnepelték karácsonyt.

— A gróf Apponyi Albert és Tóth János alapítvány kamatai. A veszprémi népi iskolai tanítók még 1909. évi július hó 12-én felhívták Magyarországi összes néptanítóit, hogy gróf Apponyi Albert v. és k. m. és Tóth János államtitkár nevére az 1907. évi XXVI. és XXVII. t.-c. megalakítóinak emlékeztetőre hálájuk megörökítése céljából alapítványt létesítsenek, mivel ők voltak a tanítók anyagi helyzetének javítására és jobb viszonyaiknak biztosítására törekvő államférfiak első uttorói. Az ország tanítására csakhamar 3000 koronát adott az alapítvány létesítésére. Ezen összeget a kezdeti bizottság gyűmölcsösztette s miután most már 600 korona jövődelem áll rendelkezésre, a kezdeti bizottság úgy határozott, hogy ezen összeget, tekintettel a háborús állapotok nehézségeire, első ízben mint segélyt fogja kiosztani. Az alapítólevél értelmében egy-egy segély összege 100, azaz: Egyszáz korona, emellett egy-egy darab egyszáz koronás segély kerül kiosztásra. I. Olyan gyermekes özvegyek között, kik korán elhalt tanítófejük után nyugdíjat nem élveznek. II. Olyan tanítók között, kiket hosszas betegség, vagy elemi csapás sújtott, vagy súlyos betegségük kezelésére önjerejükkel képtelenek. III. Olyan tanítók v. (tanítóözvegyek) között, kiknek legalább 2 gyermekük a népiiskolánál felsőbb iskolákban a szülők lakóhelyén kívül tanulnak. IV. és végül az alapítólevél célján kívül elsősorban olyan családok tanítók (tanítóözvegyek) között, kik az ellenséges betörés folytán menekülni kénytelenítettek és súlyos károsodást szenvedtek. A segély iránti kérvénytelen kérvények azon tanítóegyesület (általános egyesület, egyházmegyei tanító egyes. orsz. tanítóegyesület) elnökeihez küldendők be, amelyhez a tanító tartozik, illetve az özvegy férje tartozott. A kérvényben a kérvényező feljára és indokolja anyagi helyzetét. Az egyesületi elnökökkel a kezdeti bizottság tiszteltet felkéri, hogy a hozzájuk beérkező kérvényekről, rovatokimutatást készíteni az illetékeseknek, melyben a kérvényezőkre vonatkozó személyi, családi és anyagi körülmények veendő be és a jegyzet rovatba az egyesületi elnök saját véleményét és javaslatát írja be. Az egyesületi elnökökhöz a kérvények 1918. évi január hó 31-ig terjesztendők be, az elnökök pedig felkérnek, hogy az egyesületi bélyegzővel, a saját valamint az egyes.

jegyző (titkár) aláírásával is ellátott rovatokimutatást legkésőbb 1918. évi február hó 15-ig alulírott elnök címére küldjék be. A működő tanítók felkérnek, hogy a segélyösszeg kiosztására hívják fel a tanítóözvegyek és a harcúton küzdő tanítók hozzátartozóit. A háborús idők elmúltával mutatkozó jövődelem, mint jutalom fog kiosztani, mindaddig azonban, míg a háború csapásai rákényszerednek, az alapítvány kamatai segélyként osztanak ki. Az ideiglenes kezeltbizottság nevében: *Göndör Ferenc* s. k. kir. s. tanfelügyelő, bizotts. elnök. *Jósa Ernő* s. k. tanító egyesületi jegyző.

— A koronázás évfordulója. 1917. dec. 30-án volt egy éve annak, hogy szeretett királyunknak, IV. Károlynak fejére tették a szent koronát. Az évfordulót Veszprémben hálaadó istentisztelet keretében ünnepelték meg a dombon, amelyen az egyházi, polgári és katonai hatóságok fejein kívül számosan vettek részt a város polgársága közül, akik pedig szívükben ünnepelték a szeretett királyt és hő imában kérték az Egek Urát, hogy tartsa meg őt fejedelmi családjával együtt a nemzet örömeire és boldogulására.

— Harctéri levél. Dr. *Rainprecht Antal* főispán a következő levelet kapta a harcterről:

„Mélyen tisztelt Főispán Ur! Meltóságos Uram! A sz. karácsonyi ünnepek e őt, a nehéz harcok után következő, jöleső pihenő közben jutott a kezembe a „Veszprémi Hírlap” dec. 8. i. száma. Azzal a meleg, bizsergő érzéssel vettem a kezembe a lapot, amellyel fogadtunk mi idekinn minden egyes arany fonalat, mely bennünket az édes otthonnal, kedves városunkkal összeköt. De ez az újság a jelen alkalommal több volt egy szűke hírlapnál, benne nemcsak profán események sorakoztak, nemcsak a rideg fekete betűk álltak egymás mellett... „Főispánj körleveli.” Ez volt a címe. És mi volt a tartalma? Minek bocsátkoztam ismétlésbe. Hiszen ezt ugys tudja az írója... Nem látok már újságot, nem látok betűt, csak érzem a Szerzője lelki lelkemen. Azt a lelket, amely egész lényével magyarjain csüng, azt a lelket, amely finom érzékenységgel, lelkes hazafiságával át tudja érteni, érezni a mi helyzetünk itt, értékelni tudja szenvedéseinket, munkánkat, amelyben Ő már többet lát, mint pusztá állampolgári kötelességteljesítést, egyszerű engedelmességet. És Ő áll a mi kis várunk, a mi vármegyénk élén! Nehéz harcokat állt már át ezredünk! Kemény küzdelmekben vett részt csak néhány napja is, de egy gondolom, nem lesz merész az állításom, hogy lelki ereje, kitartása, bátorsága nem csökken! Él bennünk a szöb, a boldogabb jövőnek tudata, reménye és tisztában vagyunk azzal, hogy ennek a jövőnek a kulcsát a mi kezünkbe tette le a Mindenható. Ezzel a gondolattal foglalkozva nem riadunk vissza semmiféle veszélytől, fáradságtól, hogy ez a jövő, hogy ez a béke minél előbb a megvalósulás stádiumába jusson. És látva azt, hogy azok, akik otthon vannak, akitől el kellett szakadnunk, megértenek bennünket, ha biztos lelét kapjuk a legközelebbi támogatásnak, akkor a küzdelmes nehézséget sokkal könnyebben érezzük. A béke áldásdús napjaiban reánk új munka vár: a viharvert, megtépett ház kijavítása, berendezése, hatalmasabb létele. A jelen nehéz harcainak dicső befejezéséről mi fogunk gondoskodni: zálogul eddigi kitartásunk szolgál, a béke fáradságos munkáját pedig már most eredményesen tekinthetjük látva azt, hogy a munka irányítóit, olyan férfiak lesznek, mint meltóságos főispán ur! Köszönjük Önnek Meltóságos Urunk, hogy erről meggyőzt bennünket, köszönjük Önnek, hogy a küzdelem nehéz napjaiban beengedett pillantást abba a szellembe, amely át fogja lengeni a háború utáni munkát, köszönjük Önnek, hogy biztosított bennünket, az otthon levők, népünk vezetőinek megértéséről, együttérzéséről. Köszönjük Ön-

nek, hogy kifejezést adott hazafias, testvéri szeretetnek, atyai gondoskodásnak. Köszönjük Önnek mint katonának, mint magyaroknak, mint Meltóságod hűséges munkatársain! A legőszintébb hódolattal többeknek nevében. Olasz harctér, 1917. december hó 23-án. T. L. egy veszprémi 31-es.”

Ömeltósága szíveségéből leközlünk a fenti levelet annak bizonyosságául, hogy a világháború negyedik esztendejében milyen lelkesedéssel küzd a magyar katona szeretett hazájáért. Csillogó apotheoizisa ez általában a honvédnek, de kivált a 31-es honvédnek, akinek dicső hőstetteire Veszprém város és Veszprém vármegye örökre büszke lehet. De értékes záloga is egy szöb, jobb jövőnek, mert ime ragyogó bizonyítéka annak, hogy a hazáért küzdő magyar katona kedve nem csügged, ereje nem lankad, sőt ezt az itthonlevők halás elismerése képes újabb, dicsőségtelej áldozatkészre serkenteni. Éppen ezért amilyen jól és hazafiasan cselekszenek azok, akik adóznak ilyenekkel a vitézeinknek, épp oly bünt követnek el azok, akik silány politikai pártérdekből lehangolni igyekeznek őket az által, hogy hősi önfeláldozásuk céltalanságáról, a nemzet kifáradásáról, lemondó békéről dumálnak egyre a fülünkbe.

— Éhes oroszok. Zánka község határában néhány pincét feltörve találtak, de élelmiszereken kívül semmi sem hiányzott. El is fogták a tetteseket, két orosz hadifoglyot, akik beismerték cselekményüket, amit azzal mentettek, hogy nagyon éhesek voltak. — Ez ugyan aligha igaz, de ha nem jó a ruszoknak a magyar kóst, nem sokára a jó isten segítségével majd otthon rághatják — a zabkenyeret.

— Hadi jótekonysági alap. A főispáni jótekonysági alapra 1917. évi december hó 20-tól december hó 28-ig befolyt jótekonysági adományok: 328. számú nyugtára 20 K. 329. sz. nyugtára 10 K. 330. sz. nyugtára 20 K. 331. sz. nyugtára 200 K. 332. sz. nyugtára 20 K. 333. sz. nyugtára 20 K. 334. sz. nyugtára 10 K. 335. sz. nyugtára 10 K. 336. sz. nyugtára 10 K. 337. sz. nyugtára 10 K. 338. sz. nyugtára 10 K. 339. sz. nyugtára 20 K. 340. sz. nyugtára 22 K. 341. sz. nyugtára 10 K. 342. sz. nyugtára 25 K. 343. sz. nyugtára 10 K. 344. sz. nyugtára 10 K. 345. sz. nyugtára 20 K. 346. sz. nyugtára 10 K. 347. sz. nyugtára 20 K. 348. sz. nyugtára 14 K. 349. sz. nyugtára 10 K. 350. sz. nyugtára 10 K. 351. sz. nyugtára 10 K. 352. sz. nyugtára 150 K. 353. sz. nyugtára 10 K. Összesen 691 K. Előző kimutatás szerint 33117 K 80 f. Ezideig befolyt összesen 33808 K 80 f. — 1917. december hó 28-tól 1918. január hó 4-ig befolyt önkéntes adományok: 354. sz. nyugtára 10 K. 355. sz. nyugtára 20 K. 356. sz. nyugtára 10 K. 357. sz. nyugtára 20 K. 358. sz. nyugtára 10 K. 359. sz. nyugtára 22 K. 360. sz. nyugtára 20 K. 361. sz. nyugtára 20 K. 362. sz. nyugtára 50 K. 363. sz. nyugtára 50 K. 364. sz. nyugtára 20 K. 365. sz. nyugtára 20 K. 366. sz. nyugtára 20 K. 367. sz. nyugtára 20 K. 368. sz. nyugtára 20 K. 369. sz. nyugtára 10 K. 370. sz. nyugtára 50 K. 371. sz. nyugtára 30 K. 372. sz. nyugtára 30 K. 373. sz. nyugtára 50 K. 374. sz. nyugtára 10 K. 375. sz. nyugtára 10 K. 376. sz. nyugtára 10 K. 377. sz. nyugtára 20 K. 378. sz. nyugtára 30 K. 379. sz. nyugtára 30 K. 380. sz. nyugtára 30 K. 381. sz. nyugtára 30 K. 382. sz. nyugtára 10 K. 383. sz. nyugtára 20 K. 384. sz. nyugtára 20 K. 385. sz. nyugtára 10 K. 386. sz. nyugtára 20 K. 387. sz. nyugtára 10 K. 388. sz. nyugtára 10 K. 389. sz. nyugtára 10 K. 390. sz. nyugtára 10 K. 391. sz. nyugtára 368 K. Összesen: 1160 K. Eddigi kimutatások szerint 33808 K 80 f. Befolyt összesen: 34968 K 80 f.

— Betörés Súrón. Egy megszökött fegyenc, névszerint Gyenai István megszökött Oroszvárról és Súrón betörést követelt el. A csendőrség azonban utána nyomozott és

karácsonykor az ácseszéri erdőben elfogta. A veszprémi ügyészség fogházába szállították.

— A Társaság legújabb száma is változatos előkelő tartalommal jelent meg. Gergely István a főudvarmesterről írt megkapó jellemrajzot. Törökne Kovács Hermin befejezi pibeszédét. Bardocz Árpád, Beöthy Zsigmond, és Fáy József versei, érdekes társaság és divat rovat egészíti ki a szám tartalmát. A képek között Izabella főhercegnő és Hertling gróf kancellár képét közli a lap, mely január hó számában kezd meg Drasche Lázár Alfréd „Tűzkereszt” című regényének közlését. A Társaság előfizetési ára negyedévre 20 K. A Társaság kiadóhivatala: Budapest, IV. Reáltanoda-utca 18. sz.

— „Vasárnapi Újság.” A lap december 30-iki száma a képeknek különös gazdagságával jelent meg. Képei az olasz harctérről párját ritkító érdekességgel mutatják az olaszországi harcok különleges természetét. Szépirodalmi olvasmányok: Pekár Gyula nagyszabású regényének: Az amazon királynőnek befejezése, Vargha Gyula és Kosztolányi Dezső versei, Bán Ferenc novellája, Tomelli Sándor cikke a háborús Lipszéről, Balla Mihály cikksorozata az amerikai dollárkirályokról stb. Egyéb közlemények: képek a budapesti karácsonyi vásárról s a rendes heti rovatok. — A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyedévre 10 korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Újság” kiadóhivatalában (Budapest, Egyetem-utca 4. sz.) — Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— Nemzetközi Halottszállítási Iroda Budapest, VI., Andrásy-ut 11. — Exhumál gyorsan és olcsón. — Minden felvilágosítást készséggel ad.

Veszprém rend. tan. város polgármesterétől.
111/1918. szám.

Hirdetés.

A vármegyei gazdasági egyesület illetékes helyen közbenjárni óhajt, hogy a vármegye területén azok a gazdák, akik vetőmaggal ellátva nincsenek, megfelelő mennyiségű vetőmaggal jussanak.

Felhívom ennél fogva a város gazdaközöniségét, hogy fedezellen tavaszi zab, árpa és kukorica vetőmag szükségletét f. évi január hó 7. napjának déli 12 órájáig a városi gazdasági hivatalban okvetlenül jelentse be. A határidő meghosszabbítva nem lesz, mulasztások következményeit tehát mindenki magának tulajdonítsa.

Veszprém, 1918. január 3.

Dr. Komjáthy, s. k.
polgármester.

„Perpetuum”

egyetlen barnaszónnel fűthető
folytonos kályha.

A jelenkor legjobb kályhája! Legtakarékosabb fűtés! Teljesen szagtalan! Éjjelnappal egyenletes, kellemes meleg! Pontosan szabályozható hőmérséklet! Nincs korrózió! Nincs szag! Nincs por! Nincs kezelés! Éppen csak egyszer kell befűteni!

HIRSCH és FRANK

Budapest—Salgótarjáni gépgyár és vasöntőde r. l.
BUDAPEST, VI., Aréna-ut 128.

Viszketegség, sömör, rüh

leggyorsabban elmulasztja
a Dr. Flesch-féle eredeti

„BARNÁ-ZSÍR”

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet Dr. Flesch-féle kérjünk.

Próba tégely 2-0 K. nagy tégely 4 K.
családi tégely 11 K.

Veszprém és vidéke részére főraktár:

Kocsuba Emil „Pekete sas” gyógyszerlára
Veszprém.

Eladók

tenyésztő háziállatok.

Érdeklődni lehet a 7. honvéd ágyas
pótló gazdasági hivatalában.

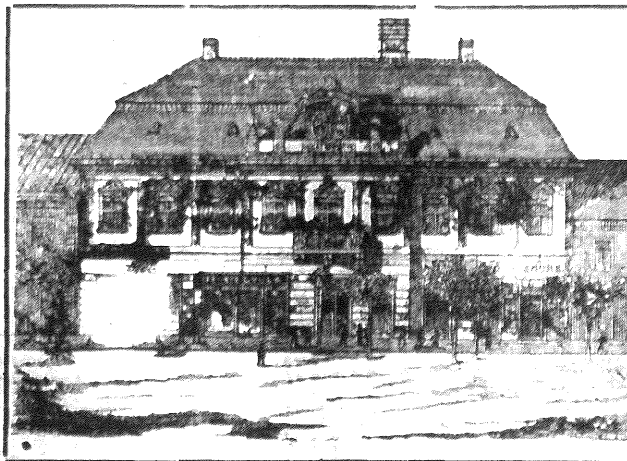
Veszprém, Kossuth Lajos-utca 42. sz.

Névjegyek, stb.

mindenféle

könyvnyomdai

munkákat

izlésesen

és

jutányosan

készít

PÓSA ENDRE könyvnyomdája

VESZPRÉM, Rákóczi-tér 3. szám. (Saját ház.)

Könyvkereskedés.

(Telefon 93.)

Könyvkötészet.